ПРАЛЕТАРЫІ УСІХ КРАІН, ЯДНАЙЦЕСЯ!

Гомельскі УНІВЕРСІТЭТ

ОРГАН ПАРТКОМА, РЭКТАРАТА, КАМІТЭТА ЛКСМБ І ПРАФКОМАЎ ГОМЕЛЬСКАГА ДЗЯРЖАЎНАГА УНІВЕРСІТЭТА

№ 17 (541) | Субота, 14 мая 1983 года | Газета заснавана ў верасні 1969 года. Выходзіць раз у тыдзень | Цана 2 кап.

У ПАМЯЦІ НАЗАЎСЁДЫ

Дзень Перамогі — радаснае і адначасова вельмі хвалюючае свята. Асабліва горка ўсведамляць у гэты дзень, што не ўсе дачакаліся светлага і мірнага неба, а аддалі за Вялікую Перамогу самае дарагое, што ёсць у чалавека — сваё жыццё. І прыходзяць 9 мая да помнікаў, магіл і абеліскаў сівыя ветэраны з баявымі ўзнагародамі на грудзях, прадстаўнікі маладога пакалення, якое нарадзілася і вырасла ўжо пад мірным небам. Нізка схіляюць яны галовы перад неўмiручай памяццю загінуўшых за светлую будучыню, аддаюць ім даніну вялікай павагі.

9 мая сабраліся ва універсітэцкім парку на мітынг студэнты, выкладчыкі, ветэраны, якія працуюць у ГДУ. Мітынг, прысвечаны ўшанаванню памяці загінуўшых воінаў і партызан, пахаваных у студэнцкім парку, адкрыў сакратар камітэта камсамола універсітэта С. Аўсеенка. Ён прадаставіў слова выкладчыку кафедры грамадзянскай абароны падпалкоўніку ў адстаўцы А. А. Баскакаву. З хваляваннем успамінаў ветэран былыя баі, цяжкія, горкія страты франтавых сяброў і радасць перамогі.

Як адказ быць заўсёды пільнымі, гатовымі мацаваць мір на зямлі прагучала выступленне студэнта 4-га курса фізічнага факультэта І. Асан-Джалалава.

Мінутай маўчання прысутныя ўшанавалі памяць загінуўшых воінаў, да магіл і абеліска ўсклалі вянкі і жывыя кветкі.

ПАТРАБУЕ СЕСІЯ

У студэнтаў універсітэта пачынаецца гарачая пара — вясновая залікова-экзаменацыйная сесія. На пэўны час давядзецца забыць пра свае захапленні, узяць у рукі канспекты і падручнікі, каб прывесці ў сістэму веды, набытыя на працягу навучальнага года ці вучэбнага семестра.

Цяперашнюю сесію абавязаны здаваць 2890 студэнтаў. На геалагічным факультэце яна ўжо ўзяла старт. У пачатку мая гр. Г-21 здавала экзамен па філасофіі, гр. Г-22 — па мінералогіі, гр. Г-31 — па карысных выкапнях, гр. Г-32 — па літалогіі, гр. Г-33 — па грунтазнаўству. Пачатак, на жаль, аказаўся не зусім прыемным. Дзевяць студэнтаў атрымалі нездавальняючыя адзнакі: А. Данілін—па філасофіі; В. Міхалка, В. Атанасаў ,А. Патапейка, І. Феакцістава — па мінералогіі; С. Аўрамчыкаў, А. Жалязноў, А. Мохараў — па карысных выкапнях; М. Пракапенка — па грунтазнаўству.

Неабходна сказаць і аб тым, што такія студэнты геафака як В. Бялецкі, У. Курылін, У. Тур (трэці курс), А. Конеў і Ю. Барабін (чацвёрты курс) маюць запазычанасць яшчэ за зімовую сесію.

Тыдзень таму назад закончылася вясновая экзаменацыйная сесія ў чацвёртакурснікаў біялагічнага факультэта. Парадавацца поспехамі тут таксама нельга. 5 студэнтаў атрымалі нездавальняючыя адзнакі па біяфізіцы. Былі «правалы» і на іншых экзаменах. А С. Хрычкова і Ж. Шугалей па незразумелых прычынах да гэтага часу не маюць заліку па фізічнаму выхаванню.

Сёння нельга не ўспомніць вынікі мінулай зімовай экзаменацыйнай сесіі. Пасяхавасць склала ўсяго толькі 89,2 прац. Узровень даволі нізкі. У гэтым бачыцца недапрацоўка не толькі студэнтаў, але і асобных выкладчыкаў, кафедр і дэканатаў, што не павінна паўтарыцца. Цяпер неабходна дакладна вызначыць расклад кансультацый па кожнай дысцыпліне і выкладчыкам пастаянна знаходзіцца ў рабочы час на кафедрах, каб студэнт змог атрымаць кансультацыю па любому незразумеламу для яго пытанню. Важна асаблівую ўвагу звярнуць на самастойную працу будучых маладых спецыялістаў. Тут патрабуецца чоткая работа лабараторый, кабінетаў, чытальных залаў і бібліятэк.

На некаторых факультэтах і ў многіх акадэмічных групах універсітэта накоплены каштоўны вопыт работы ў перыяд падрыхтоўкі да залікаў і экзаменаў вучэбна-выхаваўчых камісій і саветаў выдатнікаў. Яны замацоўваюць мацнейшых студэнтаў за адстаючымі, наладжваюць грамадскія экзамены па найбольш складаных прадметах. Як правіла, у сваіх малодшых таварышаў веды правяраюць старшакурснікі. Усё гэта дае станоўчыя вынікі. Пастаноўцы такой шэфскай работы можна павучыцца на гісторыка-філалагічным факультэце. У пэўнай ступені дзякуючы і ёй тут за мінулую зімовую сесію быў самы высокі працэнт паспяховасці — 97,7.

Добра пастаўлена шэфская работа таксама ў некаторых групах і на курсах эканамічнага і матэматычнага факультэтаў. Яе патрэбна ўсямерна пашыраць і ўдасканальваць. Да тых жа студэнтаў, якія не праяўляюць належнай стараннасці і жадання вучыцца, з большай патрабавальнасцю павінны адносіцца камсамольскія арганізацыі. Да гультаёў і прагульшчыкаў мы не павінны адносіцца цярпліва.

Да пачатку сесіі ў дэканаты трэба здаць усе заліковыя ведамасці па прадметах, каб своечасова выдаць распараджэнні аб допуску студэнтаў да экзаменаў. На кожнай кафедры цяпер мэтазгодна арганізаваць індывідуальныя кансультацыі па асобных дысцыплінах. Да гэтай справы можна прыцягваць і студэнтаў-выдатнікаў. Сваю ролю тут павінны адыграць таксама куратары акадэмічных груп.

Н. ПАПКОВА,
загадчыца вучэбнага аддзела.

* * *

На геалагічным факультэце пачалася вясенняя залікова-экзаменацыйная сесія. Хутка студэнты адправяцца на практыку, а пакуль іх асноўная задача — паспяхова вытрымаць экзамены.

Адзін з лепшых студэнтаў на факультэце — Алег Тупіцкі. Ён актыўна займаецца навуковай работай, у вольны час захапляецца горным турызмам. Прадмет, якому Алег аддае перавагу, — мінералогія.

НА ЗДЫМКУ: А. ТУПІЦКІ за падрыхтоўкай да экзамена.

Фота С. Коваля, студэнта 2-га курса геафака.

* * *

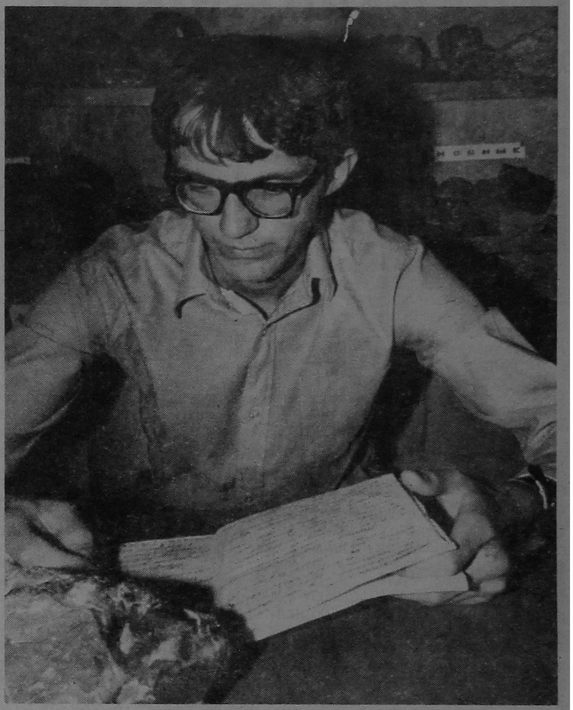

У ПАРТКОМЕ

11 мая адбылося чарговае пасяджэнне партыйнага камітэта універсітэта. Абмеркавана пытанне аб дзейнасці грамадскага дэканата па ўдасканальванню прафарыентацыі і рабоце са стажорамі. З дакладам выступіў яго дэкан, старшы выкладчык факультэта фізвыхавання В. І. Селіванаў. Яго дапоўнілі загадчыца вучэбнага аддзела Н. І. Папкова і загадчыца вучэбнай і вытворчай практыкі Ю. Д. Алейнік. Выступілі таксама загадчык кафедры беларускай мовы прафесар У. В. Анічэнка, рэктар універсітэта акадэмік АН БССР Б. В. Бокуць, іншыя члены парткома.

Адзначана, што створаным у мінулым годзе грамадскім дэканатам праводзіцца значная работа са стажорамі і па прафарыентацыі. У прынятай пастанове прадугледжаны меры па далейшаму яе ўдасканальванню і павышэнню выніковасці.

Партыйны камітэт разгледзеў кадравыя і некаторыя іншыя пытанні універсітэцкага жыцця.

ІМЯ ЯГО—НЕЎМІРУЧАЕ

На трэцім курсе біялагічнага факультэта праведзена студэнцкая канферэнцыя, прысвечаная 165-годдзю з дня нараджэння К. Маркса.

Уступным словам канферэнцыю адкрыла в. а. дацэнта кафедры палітэканоміі Н. П. Пухава.

Студэнт групы Б-32 А. Кароль нагадаў удзельнікам канферэнцыі біяграфію К. Маркса. Грунтоўна асвятліла пытанне «Маркс аб дваістым характары працы» трэцякурсніца Т. Алекса.

«Маркс і сучаснасць» — з такім дакладам выступіў на канферэнцыі студэнт групы Б-31 Г. Казулька.

Вялікую цікавасць выклікала выстаўка літаратуры, прысвечанай жыццю і дзейнасці К. Маркса.

Н. ГУРЭВІЧ,
галоўны бібліёграф бібліятэкі.

ВІНШУЕМ!

Рэктарат, партком, грамадскія арганізацыі універсітэта, дэканат фізічнага факультэта, кафедра радыёфізікі горача віншуюць малодшага навуковага супрацоўніка ЦЕПЛЯКОВА Віктара Герардавіча з паспяховай абаронай дысертацыі на атрыманне вучонай ступені кандыдата фізіка-матэматычных навук.

* * *

Рэктарат, партком, грамадскія арганізацыі універсітэта, дэканат гісторыка-філалагічнага факультэта, кафедра беларускай мовы горача віншуюць асістэнта гэтай кафедры ЕЎТУХОВА Уладзіміра Дзмітрыевіча з выпадку прысуджэння яму ВАКам вучонай ступені кандыдата філалагічных навук.

АБ УДАСКАНАЛЬВАННІ САЦЫЯЛІСТЫЧНАГА СПАБОРНІЦТВА

У першай дэкадзе мая ў Мінску адбыўся двухдзённы семінар на тэму: «Аб далейшым удасканальванні сацыялістычнага спаборніцтва ў вышэйшых навучальных установах». У яго рабоце прынялі ўдзел старшыні абкомаў прафсаюза работнікаў асветы, вышэйшай школы і навуковых устаноў, рэктары і прарэктары ВНУ рэспублікі, старшыні прафкомаў, старшыні камісій вытворча-масавай работы прафсаюзных камітэтаў.

Уступным словам семінар адкрыў намеснік міністра вышэйшай і сярэдняй спецыяльнай адукацыі БССР С. А. Малевіч. З дакладамі «Аб арганізацыі і далейшым удасканальванні сацыялістычнага спаборніцтва ў вышэйшых навучальных установах» выступілі старшыня БРК прафсаюза С. М. Собалева і начальнік упраўлення ВНУ Мінвуза БССР У. П. Воднеў.

У сваім дакладзе С. М. Собалева станоўча ацаніла практыку арганізацыі сацыялістычнага спаборніцтва ў нашым універсітэце.

Удзельнікі семінара абмяняліся вопытам работы па арганізацыі сацыялістычнага спаборніцтва ў ВНУ. З цікавасцю было выслухана паведамленне аб вопыце яго арганізацыі ў Маскоўскім інстытуце нафтахімічнай і газавай прамысловасці імя Губкіна, з якім выступіў старшыня прафкома інстытута А. М. Дзмітрыеўскі.

Тэмай выступлення старшыні вытворча-масавай камісіі прафкома нашага універсітэта Ю. А. Кашына было: «Сацыялістычнае спаборніцтва і ацэнка эфектыўнасці работы калектыву вышэйшай навучальнай установы».

На семінары выступіў сакратар ЦК прафсаюза работнікаў асветы, вышэйшай школы і навуковых устаноў Ю. Г. Нікіфараў.

У рабоце семінара прыняў удзел інструктар ЦК КПБ А. П. Кандыба.

Удзельнікі семінара наведалі БДУ імя У. І. Леніна і Мінскі дзяржаўны педагагічны інстытут імя А. М. Горкага, дзе азнаёміліся з гэтымі вышэйшымі навучальнымі ўстановамі, з арганізацыяй у іх сацыялістычнага спаборніцтва.

М. МУРАШКА,
старшыня прафкома ГДУ.

Якой павінна быць студэнцкая група

Нядаўна ў газеце «Комсомольская правда» быў змешчаны артыкул пад назвай «Попутчики». Хачу загадзя сказаць найбольш празорлівым чытачам: не, не было ў тым артыкуле разгрому і асуджэння якога-небудзь праяўлення чалавечага хамства, некультурнасці, а расказвалася ў ім аб студэнцкай групе. Былы яе камсорг прыйшоў у рэдакцыю газеты, каб на аснове свайго вопыту заявіць аб адсутнасці добрых студэнцкіх груп, якія жывуць па законах студэнцкага брацтва і энтузіязму. Хочацца сказаць гэтаму юнаку, што ён памыляецца. Канешне, бываюць такія спалучэнні людзей у групе, якія да добрага не прыводзяць. Але я ўпэўнена, што гэта далёка не заканамернасць, і каб даказаць сваю думку, раскажу аб групе Б-32 біялагічнага факультэта, студэнткай якой з'яўляюся.

КАБ НЕ СТАЦЬ ВЫПАДКОВЫМІ СПАДАРОЖНІКАМІ...

Нас у групе 23 чалавекі. Усе мы вельмі розныя, можна сказаць, рэзка выражаныя індывідуальнасці. У кожнага сваё захапленне, але ў нас шмат і агульнага. Многія нашы рабяты адслужылі ў радах Савецкай Арміі, працавалі на вытворчасці, адным словам, дарослыя людзі. Адчуваецца ў іх адказнасць за свае ўчынкі, паводзіны. Некаторыя разам вучыліся на падрыхтоўчым аддзяленні, паспелі добра спазнаць адзін аднаго. І вакол такіх рабят гуртаваліся астатнія члены групы, якія прыйшлі ва універсітэт адразу пасля школы.

У працэсе станаўлення калектыву заўсёды павінен вылучыцца лідэр, які б садзейнічаў яго далейшаму ўмацаванню і станаўленню. Ім стала ў нашай групе Тамара Дзяжко. Менавіта яна са сваім вясёлым і рашучым характарам аб'яднала нас, нахіліла на цікавыя і карысныя справы. Паступова мы ўсё больш і больш спазнавалі адзін аднаго. А сапраўдная дружба прыйшла да нас у Чонках у час першай палявой практыкі па заалогіі і батаніцы. Было шмат цікавага: песні каля кастра, купанне ў рэчцы, смешныя кур'ёзы на экскурсіях, і, вядома ж, свята «Нептуна», на якім па традыцыі праходзіць пасвячэнне ў біёлагі. Так мы яшчэ больш даведаліся адзін пра аднаго. Але было б няправільна гаварыць толькі аб вясёлых днях студэнцкага жыцця, на першы погляд, такога бестурботнага. Асноўная праверка на вартасць кожнага праходзіла ў адносінах да галоўнага — вучобы, да грамадскіх спраў на факультэце, ва універсітэце. І гэту праверку рабяты вытрымалі з поспехам. Усе добра вучацца, а калі па нейкай прычыне хто-небудзь нешта не зразумеў па таму ці іншаму прадмету, у любы момант ён зможа звярнуцца за дапамогай да любога студэнта групы. Ніколі ў ёй не адмовяць. І вось ужо трэці год запар у групе стопрацэнтная паспяховасць, а наш Сяргей Рыдны з'яўляецца ленінскім стыпендыятам.

Быць актыўным удзельнікам грамадскага жыцця факультэта — таксама абавязак нашых рабят. Адно тое, што ў нас у групе чатыры камуністы — ужо гаворыць аб многім. Сяргей Парошын — сакратар камсамольскага бюро факультэта, Ігар Каваленка ўзначальвае штаб працоўных спраў, Сяргей Пясоцкі — староста групы. Добраахвотную народную дружыну ўзначальвае Валодзя Ранько. Саша Свірыдзенка, Алег Кароль, Слава Балтоўскі, Валодзя Ранько і Лена Грынцевіч актыўныя ўдзельнікі мастацкай самадзейнасці.

Расказваючы пра групу, не магу не сказаць пра нашага куратара — дацэнта кафедры хіміі Алу Якаўлеўну Малахаву. У тым, што група стала згуртаваным калектывам, вялікая заслуга Алы Якаўлеўны. Яна з намі заўсёды побач: і ў лыжных паходах, і на палітінфармацыях, і на днях нараджэння. Як вопытны педагог і добры чулы чалавек яна заўсёды дапамагае нам і парадай, і справай. У той жа час яна строга спытае з кожнага за невыкананае абяцанне, нядбайнасць.

Нядаўна ў нас прайшла грамадска-палітычная атэстацыя, на якой камсамольцы станоўча ацанілі работу кожнага студэнта нашай групы, паставілі ўсім толькі добрыя і выдатныя адзнакі, што сведчыць аб узрастаючай актыўнасці студэнтаў групы.

Нельга, зразумела, сказаць, што ў нас усё ідзе вельмі гладка, без няўдач і памылак. Бываюць і яны. Але ёсць ва ўсіх жаданне і імкненне пастаянна іх перадольваць, павышаць якасць сваёй работы.

Па выніках сацыялістычнага спаборніцтва на лепшую акадэмічную групу універсітэта наша група Б-32 заняла трэцяе месца. Гэта нас абавязвае да многага. Свой поспех мы разглядаем як прыступку да далейшых дасягненняў.

Ірына КРЫСЕНКА,
студэнтка групы Б-32 біяфака.

На здымку: студэнты-другакурснікі фізічнага факультэта А. Якубенка і С. Каталкін разам са старшым лабарантам Л. Д. Сіманавай на практычных занятках у вучэбнай лабараторыі электрычнасці і магнетызму.

УЗМАЦНЯЦЬ СІЛУ НАСЦЕННАГА ДРУКУ

Па традыцыі да Дня друку падведзены вынікі агляду-конкурсу насценных газет універсітэта. І на гэты раз прадстаўнікі парткома, камітэта камсамола, прафкома і рэдакцыі шматтыражнай газеты «Гомельскі універсітэт» уважліва знаёміліся з іх зместам, ідэйнай накіраванасцю, узроўнем мастацкага афармлення. На жаль, па ўсіх кампанентах друк яшчэ не стаў такім, як гэтага патрабуе час. Матэрыялы насценгазет не заўсёды носяць злабадзённы, актуальны характар, іншы раз ім не хапае глыбіні, канкрэтнасці. Рэдкай з'явай стала крытыка. Амаль адсутнічае рэагаванне на яе. Больш разнастайнай жадае быць тэматыка газетных выступленняў. Нельга таксама парушаць штомесячную перыядычнасць выпуску насценгазет, што назіралася на асобных факультэтах.

У папярэднія гады ва лепшую насценную газету ў залік сацыялістычнага спаборніцтва факультэту налічвалася 7 балаў, за другое месца — 6, трэцяе — 5 і г. д. Сёлета ж, улічваючы недастаткова высокі ўзровень насценгазет, вырашана эканамічнаму і гісторыка-філалагічнаму факультэтам прысудзіць па 5 балаў, матэматычнаму і геалагічнаму — па 4, фізічнаму — 3, факультэту фізвыхавання — 2.

Біялагічнаму факультэту, які, нягледзячы на папярэджанне, не выставіў сваіх насценгазет для агляду, балы не налічаны.

Упершыню ў аглядзе насценгазет прыняло ўдзел падрыхтоўчае аддзяленне. Паколькі яно ў агульнауніверсітэцкім сацыялістычным спаборніцтве, як асобнае падраздзяленне, не ўдзельнічае, балы яму не прысуджаліся. Аднак трэба заўважыць, што насценны друк падрыхтоўчага аддзялення пакінуў добрае ўражанне.

НА АСНОВЕ ТВОРЧАГА СУПРАЦОЎНІЦТВА

З гісторыка-філалагічным факультэтам ГДУ цесныя сувязі падтрымліваюць акадэмік-сакратар аддзялення грамадскіх навук АН БССР М. В. Бірыла і дырэктар Інстытута мовазнаўства імя Я. Коласа Акадэміі навук рэспублікі член-карэспандэнт АН БССР А. І. Жураўскі. На аснове творчага супрацоўніцтва яны чытаюць лекцыі для будучых філолагаў, кіруюць дыпломнымі даследаваннямі выпускнікоў. У акадэмічным інстытуце мовазнаўства на працягу некалькіх гадоў працуе філіял кафедры беларускай мовы нашага універсітэта.

У маі вядомыя беларускія мовазнаўцы М. В. Бірыла і А. І. Жураўскі зноў наведалі вядучую вышэйшую ўстанову Беларускага Палесся. З іх удзелам адбылося пасяджэнне кафедры беларускай мовы, на якім абмяркоўваліся сумесныя задачы навуковых даследаванняў у галіне беларускага мовазнаўства на наступныя гады бягучай пяцігодкі, ішла дзелавая размова аб рабоце над слоўнікамі мовы класікаў беларускай літаратуры Я. Купалы і Я. Коласа і іншых актуальных задачах. Сталічныя вучоныя далі кансультацыі дыпломнікам.

Дагавор аб творчым супрацоўніцтве заключаны таксама паміж гісторыка-філалагічным факультэтам ГДУ і Гомельскім гарадскім сярэднім прафесіянальна-тэхнічным вучылішчам № 126 народных мастацкіх промыслаў. Яго выкладчыкі і навучэнцы з цікавасцю сустрэліся з М. В. Бірылам, А. І. Жураўскім, загадчыкам кафедры беларускай мовы ГДУ прафесарам, заслужаным дзеячам навукі БССР У. В. Анічэнкам, дацэнтамі гэтай кафедры, заслужаным работнікам вышэйшай школы БССР Д. А. Лявончанкам і А. А. Парукавым. Знаёмства з гэтым прафтэхвучылішчам — адным з лепшых у рэспубліцы — яго творчым калектывам прынесла гасцям вялікае задавальненне.

У сувязі са святкаваннем 38-ай гадавіны перамогі савецкага народа ў Вялікай Айчыннай вайне акадэмік М. В. Бірыла расказаў выхаванцам вучылішча пра Героя Савецкага Саюза Марата Казея, з якім быў добра знаёмы па сумеснай барацьбе з ворагам.

Б. ВАЛОДЗІН.

Студэнцкія канфэрэнцыі

І ТЭОРЫЯ, І ПРАКТЫКА

Адбылося пасяджэнне секцыі кафедры хіміі XII навукова-даследчай студэнцкай канферэнцыі біяфака «Студэнт і навукова-тэхнічны прагрэс». На ёй было прачытана 17 дакладаў рэфератыўнага і эксперыментальнага характару. Актыўны ўдзел прынялі ў ёй студэнты-першакурснікі: яны выступілі з 10 дакладамі.

Пасяджэнне секцыі адкрыў студэнт 1-га курса С. Ярмак. Ён асвятліў пытанні развіцця хімічнай прамысловасці нашай краіны ў даваенны перыяд, яе ролю ў гады Вялікай Айчыннай вайны, вялікі крок наперад на працягу апошніх 60 гадоў. Даклад выклікаў вялікую цікавасць. Студэнты задавалі пытанні аб развіцці такіх галін хімічнай прамысловасці, як вытворчасць мінеральных угнаенняў, ролі комплексных спалучэнняў у медыцыне і інш.

У дакладзе першакурсніцы І. Кудравец былі раскрыты перспектывы развіцця аналітычнай хіміі, звернута ўвага на сучасныя метады аналізу (фізічныя і фізіка-хімічныя), на ролю аналітычнай хіміі ў даследаванні акаляючага асяроддзя.

Вялікую цікавасць, шмат пытанняў выклікалі даклады студэнтаў 1-га курса В. Кулыбы, А. Бусянцовай, І. Юдзінай, Л. Шандраковай. Адчувалася, што рабяты старанна папрацавалі над падрыхтоўкай дакладаў, змаглі сказаць нешта новае, малавядомае раней.

Пра беражлівыя адносіны да акаляючага асяроддзя, захаванне спрыяльных экалагічных фактараў нашай планеты гаварыў у сваім выступленні першакурснік А. Нікалаеў. Яго аднакурснікі В. Карніевіч, С. Клешчанок падрыхтавалі да канферэнцыі даклады на тэмы: «Люмінесцэнтны аналіз» і «Рэдказямельныя элементы», у якіх паведамілі многа цікавых фактаў, заслугоўваючых усеагульнай увагі.

Студэнты старэйшых курсаў падрыхтавалі эксперыментальныя даклады, у якіх расказалі аб праведзеных вопытах, вынікі якіх стануць асновай іх курсавых і дыпломных работ.

Грунтоўнымі былі выступленні астатніх удзельнікаў канферэнцыі А. Анцыферавай, А. Баравік, Г. Барскіх, Л. Сафронавай, В. Коцура.

Выступаўшыя ў абмеркаванні дакладаў падкрэслівалі значнасць навуковай студэнцкай канферэнцыі, падзякавалі дакладчыкам за цікавыя і змястоўныя выступленні. Актыўныя ўдзельнікі канферэнцыі былі ўзнагароджаны памятнымі прызамі.

В. МАІСЕЕНКА,
староста хімічнага гуртка, член камітэта ЛКСМБ ГДУ, адказная за НДРС.

ШОСТАЕ ПАЧУЦЦЁ

Серыя эксперыментаў, праведзеных за апошні час, пацвердзіла думку некаторых вучоных аб прыродным пачуцці магнетызму ў чалавека, якое дапамагае яму знаходзіць правільны напрамак. Групу студэнтаў з завязанымі вачыма адвозілі па звілістай дарозе за 50 км, затым здымалі павязку і прасілі ўказаць напрамак дадому. Усе даволі правільна вызначылі яго, хаця ў некаторых выпадках адчувалася адносная дэзарыентацыя. Пасля гэтага эксперымент паўтараўся, але цяпер студэнтам на галовы надзявалі шлемы з магнітнай пракладкай. Ступень памылкі была значна вышэйшай. Спецыялісты лічаць, што магніт аказвае істотны ўплыў на шостае пачуццё — магнетызм чалавека.

Да 100-годдзя з дня нараджэння Янкі Маўра

КАПІТАН ЦУДОЎНЫХ ПАДАРОЖЖАЎ

«Неабходна нарадзіцца, а не зрабіцца дзіцячым пісьменнікам, Тут патрэбны... душа шырокая, любячая, лагодная... розум узвышаны, адукаваны... і не толькі ўяўленне, але жывая паэтычная фантазія...» (В. БЯЛІНСКІ).

Сёлета яму споўнілася б 100 гадоў. Пурпуровыя ветразі, раздутыя фантазіяй замежных падарожжаў, і сёння прывабліваюць юнага чытача. Праўда, ён не заўсёды зразумее, што Янка Маўр жыў некалі на ціхай мінскай вуліцы, а не на Цэйлоне, або ў чароўнай краіне Індкітая. Што ён па светаўспрыманню, прынцыпах жыцця вельмі не падобны на Джэка Лондана, Фенімора Купера. Ён — беларускі нацыянальны пісьменнік, адзін з самых таленавітых заснавальнікаў дзіцячай літаратуры, мастацтва, разлічанага на юнацтва. Хто ж акрамя яго мог параўнаць, напрыклад, антонаўку з незвычайным заморскім фруктам, экзатычную кветку — з качанам капусты. Хто б мог падумаць, што ён, Іван Міхайлавіч Фёдараў, не выязджаючы з роднай Беларусі, з дапамогаю шматлікіх даведнікаў, энцыклапедый апісваў жыццё жыхароў далёкай Вогненай Зямлі, Амерыкі, астравоў Індыйскага акіяна. Прычым, знаёмства адбывалася, калі школьнік мог даведацца з яговых кніг шмат цікавага, незвычайнага, павучальнага. Аповесці Янкі Маўра былі заўсёды ў лепшым значэнні гэтага слова пазнавальнымі, напоўненымі хвалюючымі вятрамі мастацкай фантазіі, якія так гаюча ўплываюць на сэрцы падрастаючага пакалення, абуджаюць спагаду да людзей заняволеных, прыніжаных, беспрацоўных, заклікаюць на барацьбу з несправядлівасцю, сацыяльным злом, прымушаюць задумацца аб інтэрнацыянальнай сутнасці нашага савецкага ладу жыцця. Вось у гэтым, па сутнасці, і заключаецца значэнне творчасці Янкі Маўра, калі яго ацэньваць з сучасных пазіцый, дасягненняў нацыянальнай прозы 80-х гадоў.

Будучы пісьменнік нарадзіўся 11 мая 1883 г. У Лібаве, у сям'і рабочага-сталяра. Бацька ўдзельнічаў у руска-турэцкай вайне, меў прозвішча Ільін. Аднак вайсковы пісар замест згубленага ў паперах прозвішча запісаў імя па бацьку. Так Ільін стаў Фёдаравым. Бацька пасля хваробы неўзабаве памёр, сям'я вымушана была пераехаць на Радзіму — у вёску Лебяншкі колішняй Ковенскай губерні. Гэты перыяд жыцця пазней выдатна паказаны ў аўтабіяграфічнай аповесці Я. Маўра «Шлях з цемры».

Жылося цяжка. Маці, якая мела адзінага сына, паабівала шмат парогаў, пакуль уладкавала хлопчыка вучыцца спачатку ў царкоўна-прыходскую школу, а потым, за адзін год да пачатку XX ст, у Панявежскую настаўніцкую семінарыю. Яна хацела бачыць сына хаця б пісарам або настаўнікам. Аднак за паўгода да заканчэння семінарыі Іван Фёдараў быў выключаны з гэтай навучальнай установы за «сумненні ў рэлігіі, за ўдзел у гуртку рэвалюцыйнай студэнцкай моладзі». Настойлівасць і жаданне закончыць настаўніцкую семінарыю і мець надзею на кавалак хлеба дапамаглі Маўру падрыхтавацца і экстэрнам закончыць вядомую на ўсю Літву навучальную ўстанову. Там жа, у вёсцы Новае Месца, ён і пачаў працаваць памочнікам настаўніка. Аднак канчаткова сапсаваў сваю рэпутацыю ў вачах начальства, прыняўшы актыўны ўдзел у 1906 г. у нелегальным настаўніцкім з'ездзе пад кіраўніцтвам Я. Коласа. Атрымаў «воўчы білет», трапіў пад нагляд паліцыі, быў пазбаўлены на пяць гадоў права працаваць настаўнікам. З вялікімі цяжкасцямі атрымаў месца настаўніка гісторыі і геаграфіі ў прыватнай гандлёвай школе ў Мінску. Тут Янка Маўр і сустрэў Вялікі Кастрычнік, які адкрыў перад ім, як і перад шматлікімі прадстаўнікамі таленавітага беларускага народа, шырокія жыццёвыя і творчыя далягляды. Ён становіцца відным работнікам народнай асветы, потым заснавальнікам прыгодніцкага, навуковага жанраў у беларускай літаратуры.

Заахвоціў Янку Маўра да творчасці для дзяцей папулярны тады часопіс «Беларускі піянер». Справа ў тым, што настаўнік геаграфіі і гісторыі вельмі цікава ўмеў апавядаць аб старажытнасці, быце і нораваx нашых прашчураў, здолеў захапіць душы школьнікаў блізкімі да навуковых казкамі аб далёкіх краінах, незвычайнай прыродзе, звярах і птушках. Адзін з супрацоўнікаў «Беларускага піянера» даведаўся аб вялікіх здольнасцях мінскага настаўніка і прапанаваў яму нешта напісаць для новага часопіса. Так з'яўляецца аповесць «Чалавек ідзе», у якой аўтар сцвярджаў і даказваў у пераканаўчых мастацкіх формах, што не бог, а праца, і толькі яна, стварыла чалавека.

Быў 1924 г. З таго часу капітанам цудоўных падарожжаў у замежныя краіны Янка Маўр становіцца надоўга. Як высокакваліфікаваны лоцман, ён у сваіх творах сцвярджаў высокагуманістычныя думкі аб тым, што Чалавек — гэта вяршыня прыроды, яе гаспадар, пераўтваральнік. Нават у першабытных дзікунах Маўр здолеў знайсці пачатак гуманістычнай сутнасці, цікавыя прыкметы грамадскай істоты, якая імкнецца працаваць дзеля ўсеагульнага шчасця, прагрэсу. Напісана было шмат: «У краіне райскай птушкі», «Сын вады», «Амок», «Слёзы Тубі», «Незвычайная прынада», «Лацароні», «Бунт звяроў», «Палескія Рабінзоны», «ТВТ» і інш.

Сёння трэба сказаць таксама і аб тым, што юбіляр, стагоддзе з дня нараджэння якога мы адзначаем са шматмільённай арміяй аматараў прыгодніцкага жанру, працягваў лепшыя традыцыі сусветнай літаратуры, на візітнай картцы якой так шмат слаўных імёнаў, пачынаючы з аўтара «Рабінзона Круза» і канчаючы Аркадзем Гайдарам, Аленай Васілевіч, Іванам Сярковым і іншымі.

Янка Маўр добра разумеў, што асновы маральнага, этычнага, эстэтычнага, навуковага пазнання жыцця закладваюцца ў маладыя гады. Таму ён шмат намаганняў прыкладаў дзеля таго, каб у займальнай, простай мастацкай форме данесці да чытача гуманістычную сутнасць нашага савецкага ладу жыцця, супрацьпаставіць чалавечыя законы існавання нашай краіны імперыялістычнай сутнасці капіталізму. Мудры, строгі і вельмі добры, ён глядзіць з партрэта. Гэта Янка Маўр, вясёлы, дасціпны, жыццярадасны, капітан цудоўных падарожжаў у краіну мастацтва, ведаў, незвычайных прыгод.

Ул. КАВАЛЕНКА,
дацэнт кафедры беларускай літаратуры.

ДЗІЦЯЧЫХ СЭРЦАЎ УЛАДАР

Чалавек сталых гадоў, у шэрым доўгім паліто, чорным фетравым капелюшы паволі ідзе знаёмымі вуліцамі Мінска. Вось ён збочыў у нейкі дворык, спыніўся. Лагодны, цёплы позірк, які не могуць схаваць нават вялікія рагавыя акуляры, спыняецца на купцы дзяцей, занятых гульнёй. «Дзядзька Маўр прыйшоў!» — раптам чуецца звонкі голас, і тут жа ён апынуўся ў прыемным для яго дзіцячым палоне.

Янка Маўр. Імя гэтага выдатнага беларускага пісьменніка вядома і блізка нам з самага дзяцінства. Хто з нас з захапленнем не зачытваўся яго «Палескімі рабінзонамі», «ТВТ» і іншымі кнігамі!

Іван Міхайлавіч Фёдараў — такое сапраўднае імя і прозвішча Янкі Маўра, пачаў працаваць як настаўнік гісторыі і геаграфіі ў адной з мінскіх школ. Ён з такой фантазіяй і запалам распавядаў пра іншыя краіны, што вучні былі зачараванымі яго расказамі. У гэты час Янка Маўр пачынае працаваць над аповесцю для дзяцей «Чалавек ідзе», першая частка якой была надрукавана ў лістападзе 1926 года ў часопісе «Беларускі піянер». З усіх куткоў Беларусі пасыпаліся лісты з просьбамі да Маўра працягваць напісанне аповесці. Так нарадзіўся Маўр як пісьменнік. Ён пачынае шмат і плённа працаваць у галіне дзіцячай прыгодніцкай літаратуры. Яго творы набываюць шырокую вядомасць і папулярнасць, іх перакладаюць на іншыя мовы: рускую, украінскую, грузінскую.

Янка Маўр стаяў ля вытокаў беларускай прыгодніцкай літаратуры для дзяцей, а творы, якія нарадзіліся ў яго пазней, сталі непераўзыдзенымі ўзорамі ў гэтым жанры.

Урачыста адзначаюць юбілей пісьменніка — 100-годзе з дня яго нараджэння — прыхільнікі таленту Янкі Маўра, беларуская грамадскасць. На гісторыка-філалагічным факультэце кафедрай беларускай літаратуры плануецца правесці днямі студэнцкую навуковую канферэнцыю па творчасці выдатнага беларускага пісьменніка.

Янкі Маўра няма, але засталіся яго кнігі — шчырая споведзь душы пісьменніка.

Дык жыві заўсёды, дзіцячых сэрцаў уладар!

Э. АКУЛІН,
студэнт гісторыка-філалагічнага факультэта.

НАШЫ ЮБІЛЯРЫ

У АДНЫМ КАЛЕКТЫВЕ

Імклівы бег жыцця ў біяграфіі кожнага чалавека на пэўным этапе як бы спыняецца, прымушае азірнуцца назад, падвесці вынікі пройдзенаму шляху, паглядзець у будучыню. У такі час заўсёды напаўняешся асаблівым, хвалюючым пачуццём. Востра адчула яго і асістэнт кафедры філасофіі Тамара Трафімаўна Галеева, калі надышоў адметны юбілей — 50-годдзе з дня нараджэння.

Сёння пагдядзеўшы ў вочы гэтай жанчыны, абавязкова заўважыш выключны аптымізм і бадзёрасць духу, спакойную ўраўнаважанасць і ўпэўненасць у сабе, мудрасць, якая прыходзіць з гадамі.

У жыцці Т. Т. Галеевай як бышцам і няма нічога знамянальнага. Яна — звычайная, як і многія з нас. Але за гэтай звычайнасцю адкрываецца той высокі сэнс, якім толькі і жыве чалавек.

Тамара Трафімаўна нарадзілася на Віцебшчыне ў сялянскай сям'і. Дзяцінства яе азмрочыла страшэнная вайна. Ніколі ёй не забыць той мужнасці, з якой беларусы змагаліся супраць нямецка-фашысцкіх захопнікаў. З поўным правам Тамара Трафімаўна ганарыцца тым, што і яе бацька, Трафім Рыгоравіч, быў актыўным і адважным народным мсціўцам.

У пасляваенныя гады Т. Т. Галеева закончыла спачатку школу, а затым і Аршанскі настаўніцкі інстытут. Пасля гэтага працягвала вучобу ў Гомельскім дзяржаўным педінстытуце імя В. П. Чкалава. І вось ужо амаль 25 гадоў працоўная біяграфія Тамары Трафімаўны звязана з нашай ВНУ. Дваццаць гадоў таму

ЛЕПШЫЯ Ў ВОБЛАСЦІ

Поўным ходам ідзе падрыхтоўка студэнцкіх атрадаў да трэцяга працоўнага семестра. Абласны штаб СБА правёў агляды-конкурсы на лепшых лектара будатрада, агітбрыгады, веданне гісторыі і традыцыі студэнцкага будаўнічага руху, насценных газет і палітычных плакатаў. Правераны таксама веды байцоў па правілах тэхнікі бяспекі, па прамсанітарыі. Сваю падрыхтаванасць і гатоўнасць у абласным аглядзе разам з прадстаўнікамі ВНУ, тэхнікумаў горада і вобласці паказалі і студэнты ГДУ.

У конкурсе лектараў першае месца заняў студэнт 3-га курса гістфіла, баец інтэратрада «Дружба-83» Віктар Лютыскі. Тэма яго лекцыі «Рэлігія і царква ў сучасным свеце».

Лепшымі былі нашы студэнты і ў конкурсах на веданне гісторыі і традыцый СБА, у якім занялі першае і другое ... Іх веды па прамсаніта-

ДЗЕНЬ РАДЫЁ

...тэлебачання на велізарныя тэрыторыі нашай краіны, якая працягнулася праз адзінаццаць гадзінных паясоў.

За прайшоўшыя гады ў краіне праведзена вялікая работа па стварэнню адзінай аўтаматызаванай сеткі краіны — ЕАСС. На базе лічбавых сістэм перадачы і электронных камунітацыйных прыстасаванняў будуць ...варацца інтэгральныя лічбавыя сеткі сувязі. Ас...нне новых дыяпазонаў ...тот, сістэм спадарожнікавай сувязі з вузканакіраванымі антэнамі і апрацоўкай ...алаў на борце — вось толькі асобныя з праблем, якія ...рэбна яшчэ вырашыць.

Далейшае развіццё і ўдасканальванне радыёэлектронных сродкаў рознага прызначэння пойдзе па напрамку максімальнай замены механічных вузлоў і блокаў электроннымі; шырокага ўкаранення лічбавай тэхнікі для перадачы, захавання і апрацоўкі інфармацыі; выкарыстання вялікіх і звышвялікіх інтэгральных схем, у асаблівасці мікрапрацэсараў; распрацоўкі і апрацоўкі сігналаў, заснаваных на дасягненнях акустаэлектронікі, оптаэлектронікі, магнітаэлектронікі і г. д.

Можна чакаць, што дзякуючы выкарыстанню шэрагу новых фізічных эфектаў, з'явяцца новыя радыёсістэмы і кампаненты вылічальнай тэхнікі, якія можна будзе параўнаць з такімі біялагічнымі сістэмамі, як чалавечы мозг.

Дзень радыё — свята навукі, радыёэлектронікі, радыёвяшчання, тэлебачання, сувязі, радыёаматарства.

Калектыў фізічнага факультэта ГДУ сустрэў гэта свята новымі творчымі поспехамі. Толькі за мінулы год пададзена у Камітэт па справах адкрыццяў і вынаходніцтваў 35 заявак на мяркуемыя вынаходніцтвы, і ўжо атрымана 11 станоўчых рашэнняў. Пры нашай кафедры радыёфізікі паспяхова працуе галіновая навукова-даследчая лабараторыя

М. БАРАНАЎ,
асістэнт кафедры

РЭАЛЬНАЕ — У КАЗАЧНЫМ

Чарговая прэм'ера студэнцкага тэатра «ІТП...» — заўсёды значная падзея ў культурным жыцці універсітэта. На гэты раз яна была чацвёртай па ліку пасля «Лазні» У. Маякоўскага, «Жорсткіх гульняў» А. Арбузава і «Ночы пасля выпуску» У Тэндракова, пастаўленых на студэнцкай сцэне самадзейнымі артыстамі ГДУ разам з кіраўніком калектыву акцёрам абласнога драматычнага тэатра Аляксеем Бычковым. Адрознівалася яна ад папярэдніх сваёй незвычайнасцю. Гэта абумоўлівалася выбарам твора для пастаноўкі. Ім стала п'еса-казка лаўрэата Ленінскай прэміі Васіля Макаравіча Шукшына «Да трэціх пеўняў». Як заначыў рэжысёр спектакля А. Бычкоў, творы В. М. Шукшына — цудоўны матэрыял для пастаноўкі. Вось і вырашылі паспрабаваць свае сілы, паказаць здольнасці ўдзельнікі тэатра «ІТП...» і ў такім новым для іх жанры.

«Сказка ложь, да в ней намёк» — гаворыцца ў прымаўцы. Так і аўтар п'есы ставіў сваёй мэтай паказаць нам праз казачныя вобразы і персанажы ўсё тое адмоўнае, што перашкаджае нам жыць — мяшчанства, душэўную спустошанасць, бессэнсавае існаванне... Гэтую аўтарскую задуму ўдала пераклалі на сцэнічную мову акцёры студэнцкага тэатра. Не выпадкова ў праграмцы да спектакля яны запісалі: «Мы ведаем, што ты вясёлы чалавек і любіш усмешку. Мы таксама любім усмешку, вясёлле і добры смех... Але мы любім і сум, задуменную сястру мар і разважанняў...» У гэтых словах раскрываецца сэнс п'есы. На першы погляд, у казцы ўсё смешна, а ўбачанае прымушае задумацца, і смешнае ператвараецца ў сумнае.

Сюжэт казкі наступны. Героі літаратурных твораў, якія жывуць на кніжных паліцах бібліятэкі, не могуць змірыцца з тым, што з імі побач знаходзіцца Іван-дурань. Яны вырашаюць паслаць яго да Мудраца за даведкай, якая б пацвердзіла, што на самой справе дурань — разумны. Вярнуцца назад у бібліятэку Івану трэба паспець да таго, як праспяваюць трэція пеўні. І вось адпраўляецца за «розумам» Іван. Яго ролю выконвае ў спектаклі Ігар Башкінцаў. Скажам адразу, з ёй ён справіўся паспяхова, бо добра зразумеў, якую сэнсавую нагрузку нясе яна ў п'есе. Сустракаюцца на шляху Івана ўсялякія перашкоды, ён трапляе ў складаныя, і здавалася б, бязвыхадныя сітуацыі. І з яго дапамогай, мы «адкрываем вочы» і асэнсоўваем усё, што сустракаецца на шляху Івана. Вось ён апынуўся ў Бабы Ягі і яе дачкі. Персанажы самыя што ні ёсць казачныя, а ў іх думках, учынках пазнаём мы сучасных людзей-мяшчан, для якіх задавальненне асабістых патрэб — самае галоўнае. І тут трэба аддаць належнае Н. Леўчанка і К. Барадзіной, якія добра выканалі свае ролі.

Яшчэ адно выпрабаванне для Івана — сустрэча са Змеем Гарынычам. Удала перадалі на сцэне гэты вобраз І. Іваноў, Я. Падароўскі і І. Правілаў, якія выконвалі ролі разумнай, дурной і пустой галоў. Мы бачым, што чалавека можа пагубіць не Змей Гарыныч, а тое, на першы погляд звычайнае, з чым людзі не змагаюцца, а мірацца.

Шмат яшчэ сустрэч адбываецца ў Івана па дарозе да Мудраца. Стаяць перашкодай перад ім чэрці. Выконваюць гэтыя ролі А. Кручко, І. Янкулін, Н. Дабравольская, В. Рыжкоў, С. Чапкоў. У гэтых чарцях, якія спрабуюць прабрацца ў манастыр, таксама з лёгкасцю можна пазнаць, што гэта на самой справе — аматары «культурнага» адпачынку на прыродзе.

Адметнае месца ў п'есе — сустрэча Івана з Мудрацом, да якога ён, нарэшце, праз столькі выпрабаванняў, трапляе. З роляй Мудраца В. Кацуба, на нашу думку, справіўся бліскуча! Запамінаецца ён сваёй экспрэсіўнасцю, эмацыянальнасцю. Гэта — сучасны бюракрат, дэмагог, які вельмі стамляецца ад сваёй працы, бо накладвае ў дзень па 800 і больш рэзалюцый. А адводзіць душу, адпачывае Мудрэц у сваёй знаёмай царэўны Несмяяны, якая ў кампаніі сваіх сяброў не ведае, чым заняцца ад суму і бавіць час у недарэчных занятках. Іван, які трапляе ў гэту кампанію разам з Мудрацом, бачыць усю безсэнсавасць такога існавання маладых людзей.

Прайшоў Іван-дурань кароткі па працягласці, але глыбокі па сэнсу шлях. Прайшлі разам з ім і гледачы, разгледзелі, задумаліся і асэнсавалі ўбачанае, зрабілі вывад: такога быць не павінна ў жыцці. Менавіта гэта хацелі сказаць акцёры ў пастаўленым спектаклі. І гэта ім удалося!

Занятыя ў спектаклі самадзейныя артысты добра выконвалі свае ролі, удалым было музычнае афармленне, дэкарацыі.

...Адшумелі апладысменты гледачоў (спектакль праходзіў пры перапоўненай да адказу актавай зале). Па рэакцыі залы ўбачылі ўзрушаныя артысты, што іх карпатлівая, нялёгкая праца на працягу года прынята і высока ацэнена. Радаваліся за рабят, хваляваліся разам з імі і былыя акцёры «ІТП...», якія ўжо закончылі ГДУ і працуюць самастойна: Ігар Левянкоў, Слава Капыткоў, Валодзя Новікаў, Наташа Заяц. Яны прыйшлі на чарговую прэм'еру, каб падтрымаць рабят і адчуць сябе па-ранейшаму часцінкай сапраўднага калектыву, якім зрабіў студэнцкі тэатр яго кіраўнік А. Бычкоў. А «ветэран» тэатра Алена Няменка, хаця ўжо таксама працуе, не можа пакінуць стаўшы ёй такім дарагім і блізкім калектыў, працягвае ўдзельнічаць у спектаклях.

Пасля прэм'еры — невялікае інтэрв'ю з выканаўцам галоўнай ролі п'есы Ігарам Башкінцавым.

— Што прывяло цябе ў студэнцкі тэатр?

— Удзячны перш за ўсё даўняй удзельніцы тэатра Ніне Дабравольскай. Менавіта яна «прывяла мяне ў яго за руку». Я не быў упэўнены, што застануся тут надоўга. Думаў, пагляджу, як і што... Але, калі ўбачыў і адчуў, які тут цудоўны калектыў, якая тут творчая атмасфера, ваганняў маіх як і не было. Усе разумеюць адказнасць за даручаную справу, і іх адносіны да яе самыя сур'ёзныя. Як многія рабяты, знайшоў у тэатры сваё месца і я. Працаваць над роляй Івана (гэта мая другая роля — першая была ў п'есе У. Тэндракова «Ноч пасля выпуску») было нялёгка. Да таго ж патрабаванні нашага рэжысёра — высокія. Але так і павінна быць. Вялікіх скідак і паслабленняў толькі ад таго, што гэта тэатр не прафесіянальны, а самадзейны, студэнцкі, не павінна быць.

...Тэатр выпрацоўвае ў яго ўдзельнікаў калектывізм, вышэйшым вынікам якога з'яўляюцца пастаўленыя на студэнцкай сцэне спектаклі, у тым ліку і апошні, станоўча ацэнены гледачамі. А ў гэтым — самае вялікае шчасце для 30 студэнтаў універсітэта, аб'яднаных назвай — «ІТП...».

Т. ДУБЯК.

рэспублікі член-карэспандэнт АН БССР А. І. Жураўскі. На аснове творчага супрацоўніцтва яны чытаюць лекцыі для будучых філолагаў, кіруюць дыпломнымі даследаваннямі выпускнікоў. У акадэмічным інстытуце мовазнаўства на працягу некалькіх гадоў працуе філіял кафедры беларускай мовы нашага універсітэта.

У маі вядомыя беларускія мовазнаўцы М. В. Бірыла і А. І. Жураўскі зноў наведалі вядучую вышэйшую ўстанову Беларускага Палесся. З іх удзелам адбылося пасяджэнне кафедры беларускай мовы, на якім абмяркоўваліся сумесныя задачы навуковых даследаванняў у галіне беларускага мовазнаўства на наступныя гады бягучай пяцігодкі, ішла дзелавая размова аб рабоце над слоўнікамі мовы класікаў беларускай літаратуры Я. Купалы і Я. Коласа і іншых актуальных задачах. Сталічныя вучоныя далі родных мастацкіх промыслаў. Яго выкладчыкі і навучэнцы з цікавасцю сустрэліся з М. В. Бірылам, А. І. Жураўскім, загадчыкам кафедры беларускай мовы ГДУ прафесарам, заслужаным дзеячам навукі БССР У. В. Анічэнкам, дацэнтамі гэтай кафедры, заслужаным работнікам вышэйшай школы БССР Д. А. Лявончанкам і А. А. Парукавым. Знаёмства з гэтым прафтэхвучылішчам — адным з лепшых у рэспубліцы — яго творчым калектывам прынесла гасцям вялікае задавальненне.

У сувязі са святкаваннем 38-ай гадавіны перамогі савецкага народа ў Вялікай Айчыннай вайне акадэмік М. В. Бірыла расказаў выхаванцам вучылішча пра Героя Савецкага Саюза Марата Казея, з якім быў добра знаёмы па сумеснай барацьбе з ворагам.

Б. ВАЛОДЗІН.

Пасяджэнне ...

студэнт 1-га курса С. Ярм... Ён асвятліў пытанні разві... хімічнай прамысловасці на... краіны ў даваенны перыяд, ... ролю ў гады Вялікай Айч... най вайны, вялікі крок напе... на працягу апошніх 60 гад... Даклад выклікаў вялікую ... кавасць. Студэнты задавалі п... танні аб развіцці такіх гал... хімічнай прамысловасці, ... вытворчасць мінеральных ... наенняў, ролі комплексных сп... лучэнняў у медыцыне і інш.

У дакладзе першакурсні... І. Кудравец былі раскры...

ШОСТ...

Серыя эксперыментаў, прав... шні час, пацвердзіла думку ... ных аб прыродным пачуцці м... лавека, якое дапамагае яму ... вільны напрамак. Групу сту... нымі вачыма адвозілі па зві... 50 км, затым здымалі павязк... заць напрамак дадому. Усе ...

СПОРТ

ПА ПРАГРАМЕ ТЫДНЯ ГПА

У нашай рэспубліцы прайшоў Тыдзень ГПА. Па яго праграме на стадыёне універсітэта і ў басейне гарадскога спорткомплексу праведзены спаборніцтвы па летняму мнагабор'ю ... вала каманда фізічнага факультэта. Яго выхаванец Ігар Кнышаў стаў чэмпіёнам у індывідуальным заліку сярод мужчын. Сярод студэнтак мацнейшай аказалася Вольга Шарамела з матэматычнага факультэта

На другое месца ў камандным заліку выйшлі мнагаборцы факультэта фізвыхавання, на трэцяе — эканамічнага факультэта.

А. ГРЫШАЧКІН,
галоўны суддзя універсіяды.

ПАЦВЯРДЖЭННЕ ВЫСОКАГА КЛАСА

Мы паведамлялі ўжо, што студэнт другога курса эканамічнага факультэта Віктар Падольскі (трэнеры Ю. Петухоў, А. Хатылёў) на Спартакіядзе БССР стаў чэмпіёнам рэспублікі па вольнай барацьбе ў вагавай катэгорыі да 82 кг. і выканаў нарматыў для прысваення ганаровага звання «Майстар спорту СССР». Высокі клас ён прадэманстраваў і на спартакіядзе студэнцкага таварыства Беларусі, якая праходзіла днямі ў Брэсце. Віктар зноў ўзняўся на вышэйшую прыступку п'едэстала гонару.

Нядрэнна выступілі і іншыя асілкі зборнай каманды ГДУ. У выніку яны забяспечылі ў агульным заліку другое месца спортклубу універсітэта і абласному савету СДСТ «Буравеснік».

В. КАЛЯДА,
загадчык кафедры фізвыхавання.

КАМАНДУ ПАДВЁЎ ПЕРШАКУРСНІК

Па праграме студэнцкай спартакіяды рэспублікі ў сталіцы Беларусі праведзены спаборніцтвы па летняму плаванню. Званне чэмпіёнаў заваявалі другакурснікі факультэта фізвыхавання майстры спорту СССР Юрый Шкрыль — на дыстанцыі 200 м на спіне, Іна Каваленка — 200 м брасам і Ігар Амельчанка на такой жа дыстанцыі ў комплексным плаванні.

Прызёрамі спаборніцтваў сталі і студэнты факультэта фізвыхавання Уладзімір Манькоў з трэцяга і Сяргей Борсук з другога курса.

Нягледзячы на поспех названых плыўцоў у агульным заліку наша каманда з нязначным адрывам ад трэціх прызёраў аказалася на чацвёртым месцы. Наш калектыў падвёў студэнт першага курса факультэта фізвыхавання майстар спорту Сяргей Якушаў. Ён перастаў актыўна трэніравацца, страціў хуткасць на водных дарожках, а таму і адмовіўся ад удзелу ў гэтых адказных спаборніцтвах. Думаецца, такое не да твару першакурсніку, які носіць высокае спартыўнае званне.

Б. ГІЛЬ,
трэнер каманды.

НА СОТЫЯ ДОЛІ СЕКУНДЫ

У Гомелі праведзены розыгрыш Кубка БССР па веславанню на каноэ і байдарках. Гонар Белсавета СДСТ «Буравеснік» абаранялі і спартсмены нашага універсітэта. У фінальных гонках найбольш паспяхова выступіў студэнт чацвёртага курса факультэта фізвыхавання майстар спорту СССР Уладзімір Паўлавец. У спрэчках каноэістаў на кіламетровай дыстанцыі ён упарта змагаўся за перамогу да самага фінішнага створу. Уладзімір уступіў прызёрам сотыя долі секунды і ў выніку аказаўся на чацвёртым месцы.

Калі ж гаварыць аб гэтых спаборніцтвах у цэлым, дык нашы весляры ў «родных сценах» выступілі ніжэй сваіх магчымасцей.

СПАБОРНІЧАЛІ САНПАСТЫ

Адбыліся раённыя спаборніцтвы санітарных пастоў. Гомельскі дзяржаўны універсітэт прадстаўляў на іх санпост № 1 АГЧ, укамплектаваны супрацоўнікамі бібліятэкі (начальнік санпоста — С. І. Аляксеева). Ім трэба было паказаць свае веды, уменне, навыкі, набытыя ў ходзе падрыхтоўкі пад кіраўніцтвам старшага выкладчыка кафедры грамадзянскай абароны М. А. Завяртайла. Яны павінны былі таксама праявіць знаходлівасць, дысцыплінаванасць. Удзельнікі спаборніцтваў вытрымалі тэарэтычны конкурс, аказвалі першую медыцынскую дапамогу ў ядзерным, хімічным і бактэрыялагічным «ачагах» паражэння, выносілі «параненых» з небяспечнай зоны, ажыццяўлялі пагрузку на транспарт.

Санпост № 1 упершыню ўдзельнічаў у спаборніцтвах такога ўзроўню, але з поспехам рашыў пастаўленыя перад ім задачы. Свае дасягненні, няўдачы, ураджанні санпостаўцы адлюстравалі ў «баявым лістку», выпушчаным адразу ж пасля ўсіх этапаў спаборніцтваў.

Віншуем супрацоўнікаў бібліятэкі, заняўшых 2-е месца ў раённых спаборніцтвах санітарных пастоў.

Л. ГОГАЛЕВА,
нам. старшыні таварыства Чырвонага Крыжа ГДУ, выкладчык кафедры ГА.

У СВЕЦЕ МУДРЫХ ДУМАК

Читая в первый раз хорошую книгу, мы испытываем то же чувство, как при приобретении нового друга. Вновь прочитать уже читанную книгу, значит вновь увидеть старого друга.

ВОЛЬТЕР.

Среди книг, как и среди людей, можно попасть в хорошее и дурное общество.

К. ГЕЛЬВЕЦИИ.

...лучшие из книг — те, которые дают больше всего пищи для размышлений, и при этом на самые различные темы.

А. ФРАНС.

Произведение, которое читают, имеет настоящее; произведение, которое перечитывают, — имеет будущее.

А. ДЮМА-сын.

Рэдактар Ул. БАЛОГА.

...Б и профкомов Гомельского ...